

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF FRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фермерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українській Робітничій Дому, на роуї вулиці Фрічард і МекГрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ОСТАННІ ВІСТІ ПРО ПОДІЇ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

У ВОСЬМИ РОКОВИНИ СМЕРТІ ПРОВІДНИКІВ РЕВОЛЮЦІЙНОГО ПОВСТАННЯ 1922 РОКУ

Коли вшанується роковини якоїсь важкої події з історії, життя й боротьби людства чи класу, то пишеться й говориться про них, щоб як найкраще висвітлити їх перед молодим поколінням, щоб вказати на них не тільки як історичну подію, але щоб ідею цієї події висипати в маси з метою використання її для тої самої справи в сучасному й майбутньому.

Про те, що робилося на землях Західної України під Польщею вісім літ тому назад, зараз приходиться говорити як найменше. Бо те, що робиться там зараз, є живою копією подій 1922 року, тільки в значно більшому розмірі. Те, що відбувалося 1922 року, було початком того, що відбувається зараз. В 1922 р. воно спалахнуло й погасло в протязі короткого часу. Тоді польська шляхта тишила, думаючи, що вона кулями під тюремними мурами Чорткова вбила дух визвольної боротьби українського народу.

Вісім літ минуло з того часу. І ті вісім літ показали, що ця збройна сила не вбила визвольних змагань українського трудового народу. Шо пожари, запалені революціонерами 1922 року, не погасли, що вони стало тліють і час від часу вибухають і вибухатимуть з ще більшою силою, щоб і своєю полумінні спонести тих, які гноблять трудящих Західної України і цілої Польщі.

Тому нині, в восьмі роковини розстрілу Мельничука й Шеремети ми писатимемо не про цих революціонерів, навіть не про ті події, які тоді відбувалися на землях Західної України, але писатимемо про ті події, які там відбуваються зараз.

ЩО Ж ПИСАТИ ПРО НИНІШНІ ПОДІЇ?

Що писати про нинішні події? Що можна додати до того, що вже у нас було написано? Шо можна додати до того, що є подане в цьому числі нашої газети — чи то в новинках, чи в листах з покатованих і здемонованих українських сіл, чи в статтях передрукованих з інших газет?

Можна хіба повторити за ними: карні заходи руйнують українські школи, просять, чатають, клуби, кооперативи, зривають їх бомбами; вони бють в страшний спосіб українських селян, ломлять їм руки, ноги, ребра, волочать їх привязаних до коней і до возів і, знухаючись над ними, кажуть їм кричати "нех жие польська"; зривають дахи з селянських хат, розвалюють стіни, забирають збіжжя на підводи й вивозять із сіл, а чого не можуть забрати з собою, те висипають в багно, перемішують зі свичиною і поливають нафтою; перини і подушки розпорюють і пірні пускають по вітрі; полотна забирають із скринь і підставляють під "державні коні".

Все це роблять вони систематично, організовано, наперед розраховано, як справдані урядові погромщики. Все це роблять вони, щоб вбити визвольну боротьбу українського трудового народу.

Але їм це не тільки не вдається — це ще більше переконає трудящих, що вони мусять боротися проти гнобителів, це тільки відверить ненависть українського селянства й робітництва до польської шляхти і її окупантської влади.

Не даром, не даром плачуть українські хруні, українська буржуазія, її митрополити та єпископи, що такою поведінкою польська шляхта тільки ще гірше озлобить проти себе населення й кине його в обійми більшовизму. Плаче вона й знає, що плаче по власній голові.

"ПАСТІРСЬКИЙ ЛИСТ" МИТРОПОЛИТА І ЄПИСКОПІВ

Ми вже висвітлювали ролі української буржуазії в цих подіях, ми писали вже про діла митрополита Шептицького, Дмитра Левицького, про УВО, радикали і українських соціал-демократів. Але й це будемо писати. Бо події не стоять, а "наші" пани на них реагують.

Шість з тижднів сиділи у Львові та радялися митрополит Шептицький, єпископи Хмельницький, Коциловський, Будка, та їх помічники Лакота, Бучко, Лятишевський. І нарешті 13 жовтня видали пастирський лист до "духовенства і вірних галицької провінції" (польської). В тому листі згорі заявляють, що вони, що їхня церква, все ясно осуджує як морально злі усі поступки... (такі, як боротьба проти польської шляхти) і для цього вживає катехізис, проповіді, сповідальниці і увесь апарат, який має для своєї розпорядливості.

Далі в тому пастирському листі митрополит і єпископи кажуть:

"І ми, Ваші Єпископи, й наше духовенство й Ви всі, що слухаєте голосу Христової Церкви й за ним йдете, ми всі від самого початку вважали й уважаємо роботу підпалів за морально злу, протилву Божому Законові, а через це і нашому народові у високому степені шкідливу, що промушує дорогу комунізму."

Цілий лист в такому дусі. Лист викликає комуністів, прокаторів, а навіть націоналістів, які саботажами боряться проти польської шляхти; лист кличе терпіти спокійно усі катування, "витривати в терпеливості, в супокю, розвазі й у християнським поведінку" всі нагаї й буки карних загонів і не відіарватися "від святої віри, від послуху для Божих заповідей і для св. Католицької Церкви".

І чи не є це щось найганебнішого, найскандальнішого, що могло придумати оте сонмище греко-католицьке? І чи не є це найкраща допомога польським карним загонам, — мовляв, ви їх, селян, нагаями, буками, бомбами, а ми хрестом, вірою, запо-відями!

Отже в тому листі єпископи виразно кажуть: вас бють, катують, а ви терпіть і мовчите, а вже, благаємо вас, не відлучайтеся від церкви. Бо знають ці панські висланці і вірні слуги Писудського та його конкордату, що скатовані християнами й вірні релігії українські селяни, зречуться того, що їх віками вчили оті єпископи і не до бога вони звернуться, і ні до папи римського, за пимстою за свою кров та кров дітей своїх. О, ні, вони прилучаться до революційного визвольного духу, вони стануть в один фронт з тими, на чіх прапорах написано: тільки класова боротьба й диктатура пролетаріату принесе соціальне й національне визволення усім трудящим і поневоленим народам!

Тому так репетують єпископи і митрополит. Але... але польська влада й той рабський лист "душпастирів" сконфіскувала!

МИТРОПОЛИТ ШЕПТИЦЬКИЙ БЕНКЕТУЄ У ВАРШАВІ В МІНІСТРА ЗАЛЕСЬКОГО

Написавши "пастирського" листа і не ображаючись тим, що його влада сконфіскувала, митрополит Шептицький сів на свого аероплан і полетів до Варшави на бенкет до міністра закордонних справ Залеського. Полетів запитати "паніфікацію" Західної України. Навіть не образився, що той самий уряд сконфіскував його листа до вірних, побитих польськими уланами, українських селян.

Але в тім то й вся закарлючка, що того листа зовсім не було за що сконфікувати. Так чому ж тоді його сконфікувано? Чим же для того саме, щоб показати українським селянам, що "батьки" та "князі" церкви так стоять в їх обороні, що польська влада їхнього листа сконфікувала? Не інше, бо кожний, хто похитав того листа, бачить, що в нім нічого, крім лякейської вірності польській шляхті, немає.

Та вже як би там не було, але все закінчилося "благопо-дуччям": польський міністр запросив митрополита на раут, митрополит поїхав і щасливо запис у Варшаві згду з польською шляхтою, свиткуючи разом з нею перемогу над українським селянством польських уланів і поліції.

ЯК ХРУНІДА РЯТУЄ ПОЛЬСКУ ДЕРЖАВУ

Орган греко-католиків "Нова Зоря", що виходить у Львові і в якому працює відомий український робітником і фермерам в Канаді міністр-сканка Осип Назарук, вмістив 18 жовтня статтю "Меморто історії" — Перестаньте загнювати відносини в краю".

В тій статті орган греко-католицизму отверто заявляє, що його лякає не так руйнування українських шкіл, кооператив, людського життя, не так лякають його втрачі матеріяльні, як те, що "останні події в нашій краю справили, як неможна краще грунт під усяку лівизну: національну, політичну і соціальну".

Нова Зоря" вказує урядові Писудського на те, що "більшовики прекрасно використовують те, що твориться в Галичині", і то використовують і на Радянській Україні і в самій Галичині. А це у свою чергу "викликає в населення віру в опіку, яку над ним розтаєє большевія" — каже "Нова Зоря". Далі вона вказує польській шляхті на ту небезпеку, яка її грозить з боку Радянського Союзу й Німеччини і благає схаментити, бо в той спосіб вона може довести до нового упадку польської держави, а тоді! — Аж страшно згадати, що станеться тоді з Шептицькими, Хомишинами, Будками, Левицькими, Назаруками і усіма українськими хруніями?

А тоді станеться з ними те, що сталося з царськими сатрапами. І чим скорше те станеться, тим ліпше для українського трудового народу.

ЧОМУ МОВЧИТЬ ПАПА РИМСЬКИЙ?

Було це минулої весни, коли за починю папи римського цілий клерикальний світ розпочав шалений похід проти радянської влади, коли по всіх кривках цілого світа на усіх мовах молилися митрополити, єпископи, рабини, мули й далай-лами проти більшовиків, благаючи бога послати на них гром і небесні, а в крайньому разі бомби з аеропланів імперіалістичних армій.

Було це так недавно. Кажуть, що робилося це тому, що безбожні більшовики переслідували християн у своїй державі. Як вони їх переслідували? Кажуть, що не дозволяли їм провадити протиробітничої і протидержавної пропаганди, що на домагаючи селян і робітників замикали церкви та обертали їх в школи та освітні клуби чи музеї. І от тоді то за починю папи римського піднято було цілий вірнучий світ проти радянської влади.

А що ж то зараз діється на Західній Україні? Там катують людей в нечувано звірський спосіб. Там насилують жінок і дівчат. Там ломлять людям руки, ноги, руйнують їхню мольну працю, розстрілюють, пакують в тюрми. І то людей, які належать в більшості до парафії папи римського. Чому ж мовчить папа? Чому він не піднесе голосу протесту? Чому він не кличе цілий світ протестувати проти цього нечуваного насильства?

А тому, що цю роботу роблять його ж такі парафії за його ж згодою. Тому, що він своїм конкордатом привязав українських людей греко-католицької віри до польської держави, а на все своє греко-католицьке духовенство він наклав обов'язок жандармів — охороняти польсько-шляхетську державу всіма засобами: казальницями, катихізіями, сповідями, про які якраз і пише митрополит Шептицький та його єпископи у своєму пастирському листі.

Тому папа римський не протестує й не протестуватиме, хоч би там фашистська влада замучила ціле українське селянство. Разом з папою мовчать православні, протестанські і інші християнські єпископи та ціле духовенство. Мовчать рабини, мули, ловчить усе церковне начиння. А коли й говорять, то дають не погромщиків, але тих, що боряться проти польських фашистів. Зате коли селянство прожне із своїх земель польських поміщиків і фашистську владу, а встановить владу робітничо-селянську, тоді папа римський протестуватиме.

До революційного пролетаріату і до трудящих усього світу

(ВІДОЗВА ЦЕНТРАЛЬНИХ КОМІТЕТІВ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ ПОЛЬЩІ І КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.)

Товариші й товаришки!

Західна Україна, уярмлена панширним ястуком польського імперіалізму, переживає днів повні жаху. У відповідь на зростаючу хвилю революційних бій трудящих мас проти окупації західно-українських сіл, польська фашистська диктатура виснає свої орди як карні експедиції проти працюючих. Кілька полків кавалерії, два "карні корпуси" поліції по 1,000 чоловіків, незчислими менші відділи залаяли усю країну.

Де лише вони появляються, замучують чоловіків, катують жінок і дітей. Куди лише зайдуть, пускають усе майно селянське з димом, затопчують у землю селянське збіжжя, з кооператив і освітніх установ, замучують маси довгими роками вибороти собі, залишаються після наїзду лише самі звалища.

Раненіх і скатованих обривають на тисячі. На тисячі числять так само заарештованих, яких по тюрмах віддають на садистичні тортури окупаційних катів. Десятки українських селян і студентів помордували поліцейські і садатські бандити, або застріляли ніби то вчас втечі. Населення окупованих селищ тисячами масами втікає в ліси, поля, щоб лише не пасти в руки нелюдських усмирительів.

Діло карних експедицій доповнюють фашистські банди і терор адміністративних властей. Українські народні школи, безліч сільських кооперативів і товариств, локалі центрального заряду українських кооперативів здемоновано бомбами польських фашистів. Українська народна школа в Станиславові, українські гімназії в Тернополі, Рогатині, Перемислі, Дрогобичі, чисельні освітні і спортивні організації замкнула окупаційна фашистська влада і заповіла дальші замикання українських шкіл.

Одночасно по усій Польщі шаліє терор проти працюючих мас. Вже не лише з допомо-

гою тюремної казни, але й смертної кари (як наприклад з смертні засуди в Бялій Подляській порти Кагана, Сосновца, і Небеского) Писудський намагається задати революційну боротьбу польських робітників і селян, заломити виборчу боротьбу трудящих мас Польщі під проводом Комуністичної Партії Польщі, і тим способом запевнити собі абсолютну більшість в соймі.

Похід на знищення має на меті впровадити швинтарну тишу на Західній Україні, вернути її в спокійний і запевнений тил вчас протирадянської війни, яку готує польський імперіалізм на спільку з українською буржуазією під керівництвом міжнародного капіталу. Однак і цей план знищення розторощиться об боюове змагання трудящих мас повалити фашистську диктатуру й прогнати окупацьку владу, а за оборону Радянського Союзу, за установлення робітничо-селянської влади, за прилучення Західної України до Радянської України.

Робітники й селяне Західної України не дають послуху українській буржуазії, що в союзі з польським фашизмом облизує сьогодні чобіт Писудського, та саме вчас розцілюють кровавого режиму окупацій, загострює трюндіве цькування проти Радянської України, яка своїм терористичним організаціям, українським контр-революційним фашистським військовим організаціям наказує кидати бомби на локалі робітничо-селянських часописів. Не дають трудящим послуху польським соціал-фашистам, що явно солідаризуються з карними експедиціями, ані українським соціал-фашистам, яких ціла діяльність полягає в тому, щоб вислугувати буржуазії й фашизмові.

Робітники й селяне Західної України знають, що лише революційна класова боротьба принесе їм соціальне й національне визволення, що лише

міжнародна пролетарська солідарність може їм прийти з допомогою у тій боротьбі. Вони творять фронт до оборони й атаки і стають під червоні прапори комуністичної партії.

Від Вас, товариші усіх країн, всі очікують солідарності й попертя у їхній боротьбі.

Товариші, робітники й селяне усіх країн!

Іменем тисячів увязнених, засуджених, скатованих, в імені мільйонних мас, гнетених соціально й національно робітників і селян Західної України звертаємося до Вас:

Дайте вияв міжнародної пролетарської солідарності!

Протестуйте проти кровавих урядів польської окупації на Західній Україні, протестуйте проти 3-ох смертних засудів на революційних робітників в Бялій Подляській, протестуйте проти терору ката Писудського!

Піднесіть могутній голос протесту по усіх фабриках, на усіх вічах проти кровавих урядів Західної України до Радянської України.

Посиліть боротьбу проти Ваших власних угнітачів, боротьбу за спільну побіду проти катівського імперіалізму!

Геть з фашистською диктатурою в Польщі!

Геть з окупацією Західної України!

Геть з польським імперіалізмом!

Жадаємо звільнення товаришів Кагана, Сосновца і Небеского!

Жадаємо звільнення усіх пролетарських політичних в'язнів!

Хай живе Польська Радянська Республіка!

Хай живе злука Західної України з Радянською Україною!

Хай живе міжнародна пролетарська революція!

Центральний Комітет Комуністичної Партії Польщі.

Центральний Комітет Комуністичної Партії Західної України.

"СЧИТАТЬ ДЕВИЦЕЙ"

(Малій фейлетон.)

"Считать девицей" — написав цар Микола Перший проханням одної бідної але "благородної дівчини", що несподівано для себе перестала бути дівчиною.

І "благородна" дворянка продовжувала в високому товаристві "ходити в дівчинах", а шлу неприємну подію постановили благородні дворяни вважати за "как бы не бывшую".

Генералові Славоі - Складковському і навіть командирові взводу польських міністрів Бекові і навіть самому найяснішому маршалуі Посифові Писудському далеко до царя Миколи Палкина. І часи не ті, і крипаків вже нема, і відмокали благородні почуття, запленили шляхетські герби, унади до копійчаної вартости графські і тому подібні титули. Хіба що локайські душі змішались у всій своїй рафінованій підлоті.

Незграбно, кструбато, шито грубезними бідними нитками Складковський говорить, що український погром на терені Галичини це не український, і навіть не русинський, як люблять висловлюватися пан міністер, погром, але це просто, проше пана митрополита, престо боротьба з комунізмом.

І його експедиція пан митрополит, що, підіткнувши

підписника, аж на аероплані перелетів до Варшави, задоволено схизяє голову:

— А-а-а! Ось що! А ми думали, — говорить український митрополит граф Шептицький.

— А нам, проше пана міністра, здавалось, що це проти українців "ходить в дівчинах", а шлу проти комуністів. А-а-а! Тоді це його.

І його експедиція цілком задоволений потискує руки цілком задоволеному панові міністрові.

Все в порядку.

Ніякого українського погрому нема.

Це вигадали комуністи.

Це просто похід на комуністів.

А хто ж зваячиться не підтримати такої прекрасної речі?

В кожному разі не митрополит же, що його комуністи так неввічливо і приследують називають політичним спекулянтством.

"Считать девицей" — і не виходить, коли пан міністер Складковський говорить, що український погром на терені Галичини це не український, і навіть не русинський, як люблять висловлюватися пан міністер, погром, але це просто, проше пана митрополита, престо боротьба з комунізмом.

І крім того пан митрополит помолиться.

Відправити урочистий падастас.

І кінчиться все добре і навіть з прибутком для локайсько-митрополитичної скарбінки.

"Считать девицей"!

Альмозор.

ЖЕРТВИ ПОПІВСЬКОЇ АГІТАЦІЇ

Шведські селяни-емігранти вертаються назад до СРСР.

На пароплаві "Герцен" повернулася до СРСР у вересні група шведських кольтоністів Старо-Шведського району (Україна).

Минулого року під впливом куркульсько-попівської агітації, вони виїхали до СРСР до Швеції.

Повернувшись, вони оповідають про важкі умови їхнього існування в Швеції. Ім обіцяно було зеждю і господарське обладнання. Приїхавши до Швеції, вони ніякої землі не дістали; і довелось їм працювати за наймитів у місцевих фермерів і поміщиків. Нікчемна плата за працю, незвичайний клімат — все це утворило жахливі умови життя для них у Швеції. Деякі кольтоністи вмігравали до Канади, але в Канаді на них чекали не кращі умови ніж у Швеції.

Кольтоністи повідомляють, що слідом за ними до СРСР повертається нова партія емігрантів-кольтоністів. Кольтоністи привезли з собою трактора, купленого на кошті, що їх зібрали шведські робітники.